

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
ЖИТОМИРСЬКИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО ТРАНСПОРТНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВСП ЖАДФК НТУ

Олександр НІКОЛЕНКО

«13» листопада 2023 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НАВЧАЛЬНУ ПРОГРАМУ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
(НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Відокремленого структурного підрозділу
«Житомирський автомобільно-дорожній фаховий коледж
Національного транспортного університету»

Розглянуто та схвалено на засіданні
педагогічної ради ВСП ЖАДФК НТУ
протокол № 3 від 09 листопада 2023 р.

Житомир -2023

РОЗРОБНИКИ

Ніколенко О.В., директор ВСП ЖАДФК НТУ.

Гладун С.І., заступник директора з навчальної роботи.

Кучерина В.В., методист фахового коледжу.

ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказом директора Відокремленого структурного підрозділу «Житомирський автомобільно-дорожній фаховий коледж Національного транспортного університету» від 13 листопада 2023 року № 253к.

Розглянуто та схвалено на засіданні педагогічної ради коледжу (протокол 3 від 09.11.23р.).

ЗМІСТ

1. Загальні положення
2. Структура та зміст навчальної програми освітнього компонента (навчальної дисципліни)
3. Контроль за змістом і якістю навчальних програм
4. Прикінцеві положення

Додаток А. Методичні рекомендації щодо розроблення навчальних програм освітніх компонентів

1. Загальні положення

1.1. Положення про навчальну програму освітнього компонента (навчальної дисципліни) (далі – Положення) розроблено як складова системи управління якістю освіти і встановлює однакові вимоги до змісту й оформлення навчальних програм освітніх компонентів (навчальних дисциплін), передбачених освітньо-професійними програмами та робочими навчальними планами, згідно з якими проводиться підготовка фахових молодших бакалаврів у Відокремленому структурному підрозділі «Житомирський автомобільно-дорожній фаховий коледж Національного транспортного університету» (далі – Коледж).

1.2. Положення розроблено на підставі Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту»; Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року №1187 (у редакції постанови КМУ від 24 березня 2021 року №365); Положення про організацію освітнього процесу ВСП ЖАДФК НТУ; інших нормативних документів, які стосуються організації освітнього процесу.

1.3. Положення регламентує склад, структуру, вимоги до створення і оформлення навчальної програми освітнього компонента (навчальної дисципліни) та процедуру контролю за змістом і якістю навчальних програм.

1.4. Вимоги Положення є обов'язковими для виконання педагогічними працівниками Коледжу.

2. Структура та зміст навчальної програми освітнього компонента (навчальної дисципліни)

2.1. Навчальна програма освітнього компонента є нормативним документом Коледжу, який визначає зміст та методи навчання, послідовність вивчення та обсяг освітнього компонента, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролів.

2.2. Навчальна програма освітнього компонента містить титульну сторінку та наступні розділи:

Опис та структура освітнього компонента

Мета вивчення освітнього компонента

Передумови для вивчення освітнього компонента

Очікувані результати навчання

Критерії оцінювання результатів навчання

Засоби діагностики результатів навчання

Програма освітнього компонента

Теми лекційних занять

Теми практичних/лабораторних занять

Самостійна робота

Тематичний план

Форми поточного та підсумкового контролю

Рекомендовані джерела інформації

2.3. Вимоги до змісту та оформлення навчальних програм наведені у Методичних рекомендаціях щодо розроблення навчальних програм освітніх компонентів (Додаток А).

3. Контроль за змістом і якістю навчальних програм

3.1. Навчальні програми освітніх компонентів розробляються викладачами/групою викладачів, за яким/ми закріплено викладання освітнього компонента.

3.2. Навчальні програми є складовими навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів.

3.3. Навчальні програми розглядаються і затверджуються на засіданнях циклових комісій до початку навчального семестру, та оприлюднюються на сайті ВСП ЖАДФК НТУ.

3.4. Навчальні програми друкуються та затверджуються заступником директора з навчальної роботи у двох примірниках, один з яких зберігається у викладача, інший – у голови циклової комісії.

3.5. Навчальні програми освітніх компонентів чинні 5 (п'ять) років; підлягають обов'язковому щорічному перегляду і у разі потреби перезатверджуються або затверджуються зміни і доповнення до навчальної програми.

3.6. Підставою для оновлення навчальних програм може бути:

- ініціатива і пропозиції гаранта освітньо-професійної програми, групи забезпечення освітньо-професійної програми та/або викладачів дисципліни;
- ініціатива внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів;
- тенденції розвитку спеціальності на ринку праці;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру та /або інших ресурсних умов реалізації силабуса.

4. Прикінцеві положення

4.1. Це Положення набирає чинності після затвердження директором Коледжу та є обов'язковим до виконання всіма педагогічними працівниками Коледжу.

4.2. Зміни та доповнення мають бути ухвалені рішенням Педагогічної ради Коледжу.

Розглянуто і рекомендовано

методичною радою

Протокол № 3 від 08.11.2023 р.

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ЖИТОМИРСЬКИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО ТРАНСПОРТНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО РОЗРОБЛЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ
ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ**

Розробник: Валентина Кучерина, методист ВСП ЖАДФК НТУ

Розглянуто та рекомендовано методичною радою ВСП «Житомирський автомобільно-дорожній фаховий коледж Національного транспортного університету»

16 травня 2023 року, протокол № 5

Методичні рекомендації визначають вимоги до структури та змісту навчальних програм освітніх компонентів освітньо-професійних програм.

Призначені для викладачів ВСП ЖАДФК НТУ

ЗМІСТ

1. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ	4
2. ПІДГОТОВЧИЙ ЕТАП РОЗРОБКИ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА	5
3. ЗМІСТ ТА ВИМОГИ ДО РОЗРОБКИ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ	9
3.1. ТИТУЛЬНИЙ АРКУШ	9
3.2. ОПИС ТА СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА	9
3.3. МЕТА ВИВЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА	10
3.4. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА	11
3.5. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	11
3.6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	12
3.7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	12
3.8. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	12
3.9. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ	13
3.10. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ/ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ	13
3.11. САМОСТІЙНА РОБОТА	13
3.12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН	14
3.13. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	14
3.14. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	15
ДОДАТКИ	16

1. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

Загальні компетентності (ЗК) – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку.

Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

Освітній компонент – складова ОПП (навчальна дисципліна, практика, курсова робота (проект), кваліфікаційна робота (проект)), спрямована на досягнення визначених результатів навчання, якій встановлено форму підсумкового контролю та визначено кількість кредитів ЄКТС.

Освітньо-професійна програма у сфері фахової передвищої освіти (ОПП) – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення визначених результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої та професійної кваліфікації.

Результати навчання (РН) – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньо-професійної програми або окремих освітніх компонентів.

Спеціальні компетентності (СК) – компетентності, актуальні для предметної області та важливі для успішної професійної та/або подальшої навчальної діяльності за певною спеціальністю.

Структурно-логічна схема ОПП – послідовність пов'язаних освітніх компонентів, включених до ОПП для досягнення заявлених цілей та результатів навчання.

2. ПІДГОТОВЧИЙ ЕТАП РОЗРОБКИ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Цей етап передбачає роботу з Освітньо-професійною програмою та Навчальним планом

2.1. В Освітньо-професійній програмі серед обов'язкових/вибіркових освітніх компонентів знаходимо дисципліну

Наприклад: ОПП «Бухгалтерський облік» зі спеціальності 071 Облік і оподаткування, галузь знань 07 Управління та адміністрування;

ОК Статистика

1. Перелік освітніх компонентів ОПП

Код о/к	Основні компоненти ОПП (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота тощо)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові освітні компоненти ОПП			
...	.....		
OK12	Статистика	3	Екзамен
...	.....		
Вибіркові освітні компоненти ОПП (за вибором здобувача фахової передвищої освіти)			
<i>Вибірковий блок 1</i>			
ВК 1.1			
...	.....		
<i>Вибірковий блок 2</i>			
ВК 2.1			
...	.....		

ОК – обов'язковий освітній компонент;

ВК – вибірковий освітній компонент

Випишуємо код освітнього компонента дисципліни

Для дисципліни Статистика освітній компонент ОК 12

2.2. В ОПП знаходимо Матрицю відповідності результатів навчання освітнім компонентам освітньо-професійної програми

Матриця відповідності результатів навчання освітнім компонентам освітньо-професійної програми

	ОК 1	...	ОК12	...	ВК1	ВК 2	...	ВК n
...								
РН5			+					
...								
РН 8			+					
...								

РН_n – результат навчання

+ позначка означає, що певний результат навчання забезпечується певним освітнім компонентом

Звертаємо увагу! Якщо освітній компонент вибірковий і в Матриці відповідності не зазначений, то далі переходимо до пунктів 2.6. та 2.7.

Вибираємо результати навчання

Для ОК Статистика це РН 5 та РН 8.

2.3. З ОПП (п. 7 - Зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання) виписуємо відповідні РН

Для ОК Статистика це:

РН 5. Застосовувати математичний інструментарій для розв'язання прикладних завдань у сфері обліку і оподаткування.

РН 8. Формувати й аналізувати фінансову, податкову і статистичну звітність для визначення показників забезпеченості підприємства ресурсним потенціалом та його ефективного використання.

2.4. В ОПП знаходимо Матрицю відповідності компетентностей випускника компонентам освітньо-професійної програми

Матриця відповідності компетентностей випускника компонентам освітньо-професійної програми

	ОК 1	.....	ОК12	.....	ВК 1		...	
...								
ЗК 3			+					
ЗК 4								
ЗК 5			+					
...								
СК 2			+					
...								

ЗК 1 – загальна компетентність,

СК 1 – спеціальна компетентність

+ позначка означає, що певна компетентність забезпечується певним освітнім компонентом

Вибираємо загальні та спеціальні компетентності дисципліни

Для дисципліни Статистика це ЗК 3, ЗК 5, ..., СК2.....

2.5. З ОПП (п. 6 - Перелік компетентностей випускника) виписуємо відповідні компетенції

Для ОК Статистика це

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

.....

СК 2. Здатність використовувати математичний інструментарій для розв'язання прикладних економічних та оптимізаційних завдань в сфері обліку і оподаткування.

.....

Також виписуємо інтегральну компетентність (якщо ця компетентність може бути сформована освітнім компонентом (дисципліною).

2.6. З ОПП (Структурно-логічної схеми) вибираємо:

- забезпечуючі ОК – ті, які вже вивчалися студентами і є базою для засвоєння навчальної інформації певного ОК;

-забезпечувані ОК – ті, які будуть вивчатися студентами і для яких навчальна інформації певного ОК стане базою для успішного засвоєння інших ОК.

Для ОК Статистика це

- забезпечуючі ОК – Вища математика

-забезпечувані ОК – Бухгалтерський облік, Економіка підприємства, Фінанси, гроші та кредит

2.7. В навчальному плані знаходимо освітній компонент

Для ОК Статистика (ОК 12) це Навчальний план (Б-1122)

№ п/п	Найменування дисциплін	Семестровий контроль					Кількість годин						Кількість годин на тиждень по семестрах					
		Екзамени	Заліки	Курс. роб. (проекти)	Кредити ОПП	Кредити ЄКТС	Загальний обсяг	Аудиторні заняття				Самостійна робота	I курс		II курс		III курс	
								Всього	Лекції	Практичні	Лабораторні		1 сем. 17 тиж.	2 сем. 23 тиж.	3 сем. 16,5 тиж.	4 сем. 18,5 тиж.	5 сем. 16 тиж.	6 сем. 14 тиж.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
...	.....																	
ОК12	Статистика	3				3,5	105	48	30	18		27/30			3/48			
...	.....																	

Випишуємо обсяг освітнього компонента, розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять, форму контролю знань.

Для ОК Статистика це: 3,5 кредити ЄКТС, 105 год, всього аудиторних 48 год (30 год лекції, 18 год практичні), 27 год самостійної роботи, 30 год екзамен; ОК викладається в 3-му семестрі (3 год на тиждень).

Звертаємо увагу!

Після завершення освітнього компонента (вивчення окремої дисципліни) особа повинна:

- **сформувані компетенції** (ЗК та СК);
- бути здатною **продемонструвати знання**, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності... , **передбачені** певним **Результатом навчання** (РН).

3.ЗМІСТ ТА ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

3.1 ТИТУЛЬНИЙ АРКУШ

Зразок титульного аркуша Навчальної програми освітнього компонента наведений у Додатку 1.

Але слід врахувати наступне:

1. Для освітнього компонента спеціальності 275 Транспортні технології зазначається також спеціалізація

спеціальність 275 Транспортні технології

спеціалізація 275.03 Транспортні технології
(на автомобільному транспорті)

2. Статус освітнього компонента:

- обов'язковий- для обов'язкових освітніх компонентів ОК;

- вибірковий - для вибіркових освітніх компонентів ВК.

3. Розробник - викладач або група викладачів, які забезпечують викладання освітнього компонента.

3.2. ОПИС ТА СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Опис та структура освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика освітнього компонента
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 Управління та адміністрування Спеціальність: 071 Облік і оподаткування Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	обов'язковий
Загальна кількість годин – 90		Рік підготовки: 2-й
		Семестр 3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3		Лекції 30 год.
		Практичні 18 год.
		Самостійна робота 42 год.
		Вид контролю: екзамен
		Індивідуальні завдання:*

* Курсова робота, (курсовий проєкт)

1. Якщо освітній компонент викладається і на заочному відділенні, то зазначається також характеристика навчальної дисципліни і для заочної форми навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика освітнього компонента	
		денна форма навчання	заочна форма навчання

2. Якщо освітній компонент викладається декілька семестрів, то в таблиці наводяться дані по кожному семестру

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика освітнього компонента	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 6: 4 семестр – 2, 5 семестр – 4	.....	обов'язкова	
Загальна кількість годин – 180: 4 семестр – 60 год, 5 семестр – 120 год		Рік підготовки: 2-й, 3-й	
		Семестр 4-й, 5-й	
.....		Лекції - 70 год: 4 семестр – 30 год, 5 семестр – 40 год	
		.....	

1. МЕТА ВИВЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

В довільному порядку, але має містити:

- мету, завдання та предмет освітнього компонента

Наприклад для освітнього компонента Статистика:

Метою освітнього компонента «Статистика» є надання знань про методи збирання, оброблення та аналізу інформації стосовно соціально-економічних явищ і процесів.

Завданнями освітнього компонента «Статистика» є вивчення принципів організації статистичних спостережень, методик розрахунків, статистичного аналізу соціально-економічних явищ і процесів.

Предметом освітнього компонента «Статистика» є розміри й кількісні співвідношення масових явищ і процесів в економіці, закономірності їх формування, розвитку і зв'язку.

- мету та завдання практичних та/або лабораторних робіт; самостійної роботи студентів; курсового проектування/курсової роботи

- зазначити можливість внесення змін в календарних план

Наприклад:

1. З метою відображення досягнень науково – технічного прогресу в галузі машинобудування рішенням циклової комісії можливо вносити зміни (до 15% загального обсягу навчального часу) в зміст навчального матеріалу. Крім того, циклова комісія може дозволити перестановку послідовності проведення теоретичних та практичних занять, а також змінювати кількість теоретичних годин на ту або іншу тему без зміни загальної кількості годин, відведених на дисципліну.

2. Циклова комісія спеціальності 071 Облік і оподаткування залишає за собою право вносити зміни в послідовність вивчення тем (це пов'язано з організацією екскурсій та зустрічей з фахівцями) та доповнювати програму новими технологіями навчання.

3.4. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

(забезпечуючі дисципліни з пункту 2.6)

3.5. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ З ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Здобувачі освіти повинні:

знати:

уміти:

В Додатку 6 наведені дієслова, які можуть використовуватися для формулювання результатів навчання.

Процес вивчення освітнього компонента спрямований на формування наступних компетентностей (зазначаємо компетентності із пункту 2.5).

Інтегральна компетентність. Здатність особи розв'язувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері галузевого машинобудування, що вимагає застосування положень і методів відповідних наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов; відповідальність за результати своєї діяльності; здійснення контролю інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

.....

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність застосовувати типові методи природничих та технічних наук для розв'язування професійних практичних завдань галузевого машинобудування.

.....

У результаті вивчення освітнього компонента формуються програмні **результати навчання** відповідно до ОПП:

РН1. Застосовувати набуті знання з технічних та природничих наук для вирішення завдань галузевого машинобудування.

РН2. Застосовувати знання будови та принципу дії технологічного устаткування для забезпечення потреб галузевого машинобудування.

.....

3.6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Критерії оцінювання розробляються для диференційованого заліку (підсумкової оцінки за семестр), екзамену, лабораторних робіт, курсових проєктів тощо.

(Додатки 2-4)

3.7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

стандартизовані тести (можуть бути також наскрізні проєкти; командні проєкти; аналітичні звіти, реферати, есе; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; розрахункові роботи тощо).

3.8. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Тема 1. Предмет і метод статистики

1.1. Статистика як суспільна наука

Поняття про статистику як науку. Історія виникнення та становлення статистичної науки. Статистичні школи. Розділи статистики.

1.2. Предмет і метод статистики

Предмет статистики, його основні елементи. Статистична закономірність. Методи статистики.

.....

3.9. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і метод статистики	2
2	Статистичне спостереження	4
3	.....	
	РАЗОМ:	.....

3.10. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ/ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Практична робота № 1. Методика проведення статистичного групування. Побудова статистичних таблиць	2
2	Практична робота № 2. Методика обчислення відносних величин	2
3	.....	
	РАЗОМ:	.....

3.11. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і метод статистики	4
2	Статистичне спостереження	4
3	.....	
	РАЗОМ	....

В таблицях 3.9,3.10,3.11 години вказувати окремо для денної та заочної форм навчання

3.12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назви розділу тем	Кількість годин				Навчально-методична література	Засоби діагностики
		усього	у тому числі				
			лекції	практ.	сам.		
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1. Предмет і метод статистики 1.1. Статистика як суспільна наука 1.2. Предмет і метод статистики 1.3. Основні категорії статистики	6	2	-	4	[Б2], с.5-11, [Б3], с.4-11, [Б6], с. 5-11 [Д7], с.3-10	Усне опитування

Тематичний план складається і для заочної форми навчання

3.13. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль: усне опитування (фронтальне, групове, індивідуальне, комбіноване, ...); контроль за ефективністю самостійної роботи (написання та захист рефератів, доповідей, підготовка творчо-аналітичних завдань, ...).

Періодичний контроль: тематичні тестові завдання, в т.ч. онлайн.

Підсумковий (семестровий) контроль: екзамен. Перелік питань до екзамену.

Якщо залік, то можна зазначити:

Семестровий контроль у формі диференційованого заліку проводиться за результатами поточного контролю і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліків оприлюднюються в журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

Навчальна дисципліна передбачає використання комп'ютерної техніки з доступом до Інтернету.

Якщо передбачені індивідуальні завдання (курсіві роботи або проекти), то коротко описати обсяг робіт та форми контролю.

3.14. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова література:

1. Вашків П.Г. та ін. Статистика підприємництва: Навч. посібник / П.Г. Вашків, П.І. Пастер, В.П. Сторожук, Є.І. Ткач; за ред.. П.Г. Вашківа, В.П. Сторожука.-К: "Слобожанщина" 1999.-600 с.

2. ....

Допоміжна література:

1. Бек В.Л., Капленко Г.В. Практикум з теорії статистики.-Львів: "Новий Світ-2000",2006.-288 с.

2.

Інформаційні ресурси:

<http://zakon.rada.gov.ua>

<http://www.minfin.gov.ua>

.....

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ЖИТОМИРСЬКИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО ТРАНСПОРТНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

Циклова комісія спеціальності

071 Облік і оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

_____ Світлана ГЛАДУН

___ серпня 2023 року

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
СТАТИСТИКА

галузь знань	07 Управління та адміністрування
спеціальність	071 Облік і оподаткування
освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
статус освітнього компонента	обов'язковий
освітньо-професійна програма	«Бухгалтерський облік»
Навчальний рік	2023/2024
Мова навчання	українська

Викладач: Валентина Кучерина викладач вищої категорії, викладач-методист
 Розробник: Валентина Кучерина, викладач вищої категорії, викладач-методист

Навчальна програма розглянута та затверджена на засіданні циклової комісії спеціальності 071
 Облік і оподаткування ВСП ЖАДФК НТУ

Протокол № 1 від “ ___ ” серпня 2023 р.

Голова циклової комісії _____

Олена ГЛАДУН

Житомир - 2023

Критерії оцінювання результатів навчання
(загальні)

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Студент активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.
Добре	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Студент виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Студент активно працює протягом усього курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене вміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях – неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.
Задовільно	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.
Незадовільно	Оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Студент виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У відповідях та практичному завданні припущені суттєві помилки.

Критерії оцінювання результату екзамену

(на прикладі дисципліни Ремонт машин)

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно	<p>Студент глибоко засвоїв програмний матеріал, вичерпно, послідовно, грамотно, логічно дає відповідь; тісно ув'язує теорію і практику з ремонту машин. Відповідь студента не утруднена, легко визначається з видами використання знань. Правильно обґрунтовує прийняті рішення; володіє різноманітними навичками та прийомами виконання практичних робіт з ремонту машин.</p> <p>Правильних відповідей – 90% - 100%</p>
Добре	<p>Студент твердо засвоїв матеріал; грамотно відповідає, не допускає суттєвих недоліків, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних питань, пов'язаних з ремонтом машин; володіє необхідними прийомами їх виконання. Але мають місце незначні неточності при відповіді на питання.</p> <p>Правильних відповідей – 71% - 89%</p>
Задовільно	<p>Студент володіє знаннями тільки основного матеріалу, не засвоївши його детально; допускає неточності при формулюванні, порушує послідовність при відповіді на питання. При виконанні практичних завдань з ремонту машин має утруднення.</p> <p>Правильних відповідей – 50% - 70%</p>
Незадовільно	<p>Студент не володіє значною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки, з великими утрудненнями виконує практичні роботи з ремонту машин, або зовсім їх не виконує.</p> <p>Правильних відповідей – 49% і менше</p>

Критерії оцінювання
знань студентів при виконанні практичних та лабораторних
робіт (на прикладі дисципліни Ремонт машин)

Рівні навчальних досягнень	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з практичних та лабораторних робіт
«Відмінно» високий	Студент володіє глибокими і міцними теоретичними знаннями з організації та технології виконання робіт з ремонту машин, які забезпечують успішне виконання практичних та лабораторних робіт. Користуючись методичними вказівками самостійно виконує ті завдання, що поставлені викладачем згідно вихідних даних. Не допускає помилок при виконанні розрахунків. Вміє користуватися довідниковою та нормативною літературою. Логічно і вільно висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, тісно ув'язує теорію та практику при наданні відповідей на контрольні запитання.
«Добре» достатній	Студент досить вільно володіє теоретичними знаннями з організації та технології виконання робіт з ремонту машин, які забезпечують успішне виконання практичних та лабораторних робіт. Виконує завдання, що поставлені в методичних вказівках за незначною допомогою викладача. Іноді допускає помилки при виконанні розрахунків, але швидко їх виправляє. Вміє користуватися довідниковою та нормативною літературою. Не допускає суттєвих недоліків при наданні відповідей на контрольні запитання, але мають місце незначні неточності у розумінні організації та технології виконання робіт.
«задовільно» середній	Студент не детально засвоїв теоретичний матеріал, тому має утруднення при виконанні практичної або лабораторної роботи. При користуванні довідниковою та нормативною літературою допускає неточності, які обумовлюють помилки при виконанні розрахунків. Допускає суттєві недоліки при наданні відповідей на контрольні запитання у розумінні організації та технології виконання робіт з деталей машин.
«Незадовільно» початковий	Студент не володіє значною частиною програмного матеріалу з організації та технології виконання робіт з ремонту машин. Допускає суттєві помилки при наданні відповідей на контрольні запитання. Студент з великими утрудненнями виконує практичну роботу, або зовсім її не виконує.

Критерії оцінювання

виконання і захисту курсового проєкту з навчальної дисципліни «Ремонт машин»

Рівні навчальних досягнень	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з курсового проєкту
Початковий, «незадовільно»	<p>Студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - не висвітлює основного змісту питання; - допускає грубі помилки в обчисленнях і кінцевих висновках; - читає креслення з грубими помилками, слабо володіє спеціальною термінологією не виконує вимоги діючих стандартів; - текстовий матеріал має значну кількість помилок, є велике число виправлень.
Середній, «задовільно»	<p>Студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зміст питання розкриває частково, не завжди послідовно; - не пов'язує свою відповідь з одержаними знаннями з даної і суміжних дисциплін; - читає креслення, але допускає окремі помилки; - відповідь не повна, але все ж суть питання в цілому розкрита; - для вирішення практичних завдань застосовує знання з деякими труднощами; - у виконанні креслень допускаються помилки, не повністю витримуються вимоги діючих стандартів; - в спеціальній термінології допускає неточності, недостатньо володіє технікою обчислень.
Достатній, «добре»	<p>Студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розкриває основний зміст матеріалу; - точно використовує спеціальні терміни, не допускає грубих граматичних помилок, роботу виконує чисто, акуратно; - креслення виконує у відповідності з вимогами ЄСКД та ЄСТД, вільно читає креслення. <p>Можливі у відповідях одна-дві неточності в термінології, другорядних висновках, помилки в арифметичних підрахунках, які легко можна виправити.</p>
Високий, «відмінно»	<p>Студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - повністю висвітлює зміст матеріалу за поставленим питанням або проблемою; - чітко уявляє зміст матеріалу, вільно володіє спеціальними термінами; технічно грамотно ілюструє відповідь кресленнями виконаними у відповідності з вимогами ЄСКД та ЄСТД; вільно читає креслення; - послідовно викладає матеріал, застосовує довідники і нормативні документи; впевнено і правильно застосовує одержані знання з даної і суміжних дисциплін для вирішення практичних завдань; - не допускає граматичних помилок; - робота виконана чисто і акуратно. <p>Можливі одна-дві неточності у викладенні другорядних питань, які не тягнуть за собою помилкових висновків.</p>

Для формулювання результатів навчання використовуються такі дієслова

Знання	називати, впорядковувати, збирати, визначати, описувати, знаходити, перевіряти, дублювати, помічати, складати список, повторювати, відтворювати, показувати, казати, установлювати зв'язок тощо.
Розуміння	класифікувати, асоціювати з, змінювати, з'ясовувати, перетворювати, будувати, описувати, обговорювати, виділяти, оцінювати, пояснювати, виражати, розширювати, ідентифікувати, ілюструвати, інтерпретувати, робити висновок, пояснювати різницю між, розпізнавати, передбачати, доповідати, вибирати, переглядати, перекладати, знаходити рішення тощо.
Застосування знань	застосовувати, змінювати, обчислювати, оцінювати, вибирати, демонструвати, розробляти, виявляти, завершувати, знаходити, ілюструвати, модифікувати, організовувати, передбачити, готувати, відносити до, планувати, вибирати, показувати, перетворювати, використовувати, окреслювати та інші.
Аналіз	упорядковувати, аналізувати, розділяти на складові, обчислювати, розділяти на категорії, порівнювати, класифікувати, поєднувати, протиставляти, критикувати, дискутувати, визначати, робити висновок, виводити, виділяти, розділяти, оцінювати, випробовувати, експериментувати, ілюструвати, досліджувати, співвідносити, тестувати тощо.
Синтез	аргументувати, упорядковувати, поєднувати, класифікувати, збирати, компілювати, проектувати, розробляти, пояснювати, встановлювати, формулювати, узагальнювати, інтегрувати, модифікувати, організовувати, планувати, пропонувати, реконструювати, установлювати зв'язок із, підсумовувати та інші.
Оцінювання	оцінювати, встановлювати, аргументувати, вибирати, поєднувати, порівнювати, робити висновок, співставляти, критикувати, захищати, пояснювати, рейтингувати, розсужувати, виміряти, передбачати, рекомендувати, співвідносити з, узагальнювати, ухвалювати тощо.